

HITLER TULI: "SO- VRAŽNIKE ZDRO- BIMO V PRAH!"

Nacistična Nemčija se ne boji nobene sile na svetu, je izjavil Hitler na velikem javnem shodu. "Bog je z nami!" Preganjanje "sovražnikov države" se nadaljuje.

BERLIN, 11. avgusta. — Državni vodja Adolf Hitler je imel danes ob priliki 15-letnice ustanovitve nemške nacionalne socialistične stranke govor na velikem javnem shodu v Rosenheimu, v katerem je grmel proti sovražnikom države, izjavljajo, da jih bodo naciji zdrobili v prah, ako ne odnehajo s svojo opozicijo.

"Ako oni, ki so nasproti nam, bodo boj, ga bodo dobili," je izjavil Hitler. "Kapitulirali niso nikdar v preteklosti in govorimo ne bomo sedaj. Ako nas zaseda klavirski sovražnik, bomo postali edino le bolj trdi. Pripravljeni smo, da se ne bomo na svet, ki bi nas mogla napasti. Mi želimo mir in konstruktivno delo, ampak kdorkoli hoče moč nad nami, bo odkril, da nismo narod pacifistov, temveč narod bojevnikov."

"Pred petnajstimi leti nisem vedel drugega kot vero in voljo," je nadaljeval nacistični glavar. "Danes je naš pokret nemški narod in država. Ali bi bilo to mogoče brez blagoslova vsega naroda Boga? Mi smo to, kar smo, ne proti volji božje preobilnosti, temveč z njeno voljo."

"Jaz zopet prerokujem, da bo v čez 500 let naš prapor vblevan v sleherni nemški srce."

Med tem se preganjanje "sovražnikov države" nadaljuje. Nacistični vojniki so razbijali hiše brez razlogov, kar je povzročilo mnogo izgub. Mnogi hoteli so bili razbiti. Mnogi gostje, ki so bili v hotelih, so bili izgnani.

Danes je "Svet bratov", svet iz protestantskih duhovnikov, ki so nasprotni nacističnemu programu razposlali vse protestantske duhovnike, v katerih jih svari, da ne sodelujejo v nacistični vojni, da ne sodelujejo v nacistični vojni, da ne sodelujejo v nacistični vojni.

Nacistični plakati, v katerih se izjavljajo ogorčenja, so razbijali v nekaterih katoliških cerkvah in Hildenu so bili plakati potrgani in uničeni. Več oseb, ki so bile obtožene, da so nabile do lokalnih občanov obojnost, je bilo od lokalnih oblasti obsojenih na težke glo-

be. V Oberhausenu je bil katoliški duhovnik Heinrich Kueppers aretirán pod obtožbo, da je smiselno govor, ki ga je imel pred par dni propagandni minister P. J. Goebels.

Vile rojenice
Pri družini Mr. in Mrs. Lodi Mandel, 15702 Waterloo Rd., so se zglasile vile rojenice in postale zelo hčerko prvorojeno. Dekliško ime matere je bilo Anna Verbanek. Mati in hčerka sta zdravi. Ker ima oče lekarno, bo nekoč prodajala cigare in sladoled. Torej, Krist Mandel je v treh mesecih dvakrat postal mati oče. Čestitamo!

Roosevelt pozvan na preizkušnjo v državi Ohio

Smrt ohijskega kongresmana je povzročila za demokrate delikatno situacijo. Republikanci zahtevajo izredne volitve, v katerih upajo na zmago

WASHINGTON, 10. avg. — Nenaadna smrt ohijskega kongresmana Charles V. Truaxa je povzročila zelo perečo politično situacijo za demokratsko stranko. Republikanci, ki so pred par dnevi v državi Rhode Island v izrednih kongresnih volitvah doživeli nepričakovano zmago, so že dvignili klic na korajžjo, češ, ako so demokrate res pripravljeni, da imajo še vedno večino ljudstva za seboj, potem naj odredijo izredne volitve, pri katerih se bo to dejansko pokazalo.

Odločitev, če se bodo izredne volitve vršile ali ne, je pravzaprav v rokah gov. Daveyja, ki je sicer demokrat, ampak je imel zadnje čase hud spor z administracijo v Washingtonu radi relifa. On je že namignil, da takih volitev ne bo odredil, ker bi veljalo več kot pol milijona dolarjev, toda izjavil je, da bo končno odločitev podal šele po posvetovanju z voditelji stranke v Ohio in Washingtonu.

Ker je bil Truax kongresman-at-large, to se pravi, da je zastopal celo državo, bi tudi o nasledniku odločali volilci cele države. Take volitve bi torej jasno pokazale, kakšen je sentiment v Ohio, ki je s političnega stališča zelo važna država, in to bi seveda močno vplivalo na razvoj predsedniške kampanje v prihodnjem letu.

Kar se republikancev tiče, nimajo v nobenem slučaju nič izgubiti. Ako bi bili poraženi, bi bili tam, kjer so, za slučaj zmagaja pa bi bilo to zlasti v očiglednem rezultatu v Rhode Islandu velike moralne vrednosti za stranko, kajti trdili bi lahko, da New Deal širom dežele izgublja tla med ljudstvom.

Prosekutor posvarjen

Pomožni policijski prosekutor William Cohen, ki je izdal zaporno povelje za Mrs. Matildo Waldman, ki je ustrelila Mrs. Ido Cooper, češ, da je "čarovnica", je prejel od neke neznane osebe v Woodstock, Vermont, nepodpisano grožnjo, ki se glasi: "Ako kaj veste o čarovništvu, boste precej pomislili, predno boste obtožili Mrs. Waldman u-mora prvega reda. Čarovnija še vedno obstoja kot je nekoč. Mrs. Cooper je bila očitno čarovnica. Sveto pismo pravi: Čarovnici ne pusti, da bi živela." Cohen je globoko vzdihnil in skomignil z rameni. Svarilo je očitno delo človeka, ki je enako bolan na možganih kakor Mrs. Waldman.

Ubit v parku
V Wade Parku blizu umetniškega muzeja je bil ustreljen neki nepoznan moški, ki je začel bežati, ko ga je detektiv Wm. McManus pozval, da se ustavi. Neznavec je nosil kovček, ki je bil poln svilene ženske spodnje obleke.

Fisher Body Co.
Včeraj se se vršile volitve delegatov, katere bo unija A. F. of L. poslala na konvencijo organiziranih avtomobilskih delavcev, ki se odpravi v Detroitu 26. avgusta. Kdo so bili izvoljeni, še ni znano.

Štrajk v Cadizu
175 mož v premogovniku Block Coal Co. v Cadizu, Ohio, je zastavkalo, ker se jim je znižalo mezde za 10 odstotkov.

Katoliška organizacija obsoja Italijo

Pozivlja ameriško vlado, da z ekonomskim bojkotom nastopi proti Italiji, ako napade Abesinijo.

WASHINGTON, 10. avg. — Dočim je papež Pij XI. te dni izjavil, da odobrava Mussolinijevo politiko proti Abesiniji, pa je včeraj poseben odbor Katoliške zveze za mednarodni mir poslal državnemu tajniku Hullu poziv, da Amerika uporabi gospodarski bojkot proti Italiji, ker je jasno, da ona izziva vojno z Abesinijo. Izjave, katere sta podala z ozirom na italijansko - abesinski spor predsednik Roosevelt in tajnik Hull, ne gredo dovolj daleč v svrhu izpolnitve obljube, ki jih ima Amerika pod Kellogovim protivojnim paktom, pravi izjava katoliške organizacije, ter nato urgira "konstruktivno akcijo."

Longov pomagač
V Clevelandu se je te dni ustavil A. L. Shushan, ki je vodja Huey Longove politične mašine v New Orleansu. Rekel je, da "Kingfish" je še najmanj dvajset let gotov svoje moči v Louisiana, kjer je za praktične svrhe diktator. Rekel je, da "narod" odobrava Longovo politiko.

Revolta v CCC kampi
V CCCgozdni kampi blizu Elyrije, Ohio, je bilo pretekli teden prijetih in poslanih v okrajna ječo pet mladeničev, ki so obtoženi, da so tovariše hujskali k upor proti odredbi, da mora ob 11. uri iti vsakdo k počitku. V kampi se nahaja 200 fantov.

Mrs. Terbižan
Enajst učiteljev, ki poučujejo angleščino, se je včeraj podalo v Cincinnati, O., kjer bodo na univerzi pohajali posebne tečaje, ki bodo trajali dva tedna. Med njimi je tudi poznana Mrs. Josephine Terbižan, 14707 Hale Ave.

Hughes v Clevelandu
Zadnji petek sta se tekot potovanja na krovu jezerskega parnika proti Duluthu, Minn., za par ur ustavila v Clevelandu predsednik vrhovnega zveznega sodišča Charles E. Hughes in njegova soproga.

Poročno dovoljenje
Poročno dovoljenje sta dobila Frank Srakar, 573 E. 140 St. in Anna Baron, 15301 Hale Ave. Bilo srečno!

Urad premeščen
Dr. A. F. Vichick, zobozdravnik, je premeštil svoj urad na 791 E. 185 St. Priporoča se rojakom in rojakinjam na naklonjenost.

Pouk v Slov. Domu
Razred, v Slov. Domu na Holmes Ave., v katerem se poučuje bo imel dva tedna počitnice. Prihodnji pouk se bo vršil v ponedeljek, 26. avgusta.

Doma iz bolnice
S Svetkovo ambulanco je bil pripeljan iz bolnice Joseph Stefancič, 1342 E. 170 St., kjer ga prijatelji in znanci lahko obiščejo.

91 žrtev prometa
Preko sobote in nedelje je bilo v prometnih nesrečah širom Amerike ubitih 91 oseb. Na prvem mestu stoji New York in Ohio. V prvi državi je bilo ubitih 14, v drugi pa 13 oseb.

Za plin
Samo do 6. ure nočjo imate še čas plačati vaše račune za plin v našem uradu.

Kultura
VAJA "KANARČKOV"

Mladinski pevski zbor "Kanarčki" ima vajo namesto v sredo, v četrtek ob 9. uri dopoldne. Prosim starše, da pošljete svoje otroke ob zgoraj navedenem času na vajo. — Louis Seme, pevovodja.

Abesinija poslala tajnega agenta na Japonsko

ADDIS ABABA, 11. avg. — Na tajno misijo na Japonsko je pred par dnevi odpotoval Daba Birou, bivši uradnik zunanjega ministrstva v vladi cesarja Haile Selassija, katerega spremlja neki nepoznan Japonec. Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da bo Birou ustanovil prvi abesinski konzulat na Japonskem, glavni namen njegove misije pa je pogajati se glede nabave orožja in municije. V ta namen bo Abesinija skušala dobiti kredit za vsaj polovico vojnih naročil.

Zadnje dni se je na stotine Angležev prigrisalo za vstop v abesinsko armado, toda vlada je njih ponudbe odklonila z "iskreno zahvalo." To se je bajeto storilo, ker vladi manjka denarja in ker še ni jasno, kakšen status bi tuji vojaki zavzemali, ako pride do vojne.

Angleška vlada je med tem podvzela korake za protekcijo svojih državljanov v slučaju vojne. Ženskam in otrokom se je naročilo, da takoj zapustijo deželo.

NOVA ŽRTEV VERSKIH NEMIROV NA IRSKEM.

BELFAST, Severna Irska, 10. avg. — Včeraj je umrl za poškodbami neki 15 letni deček, s čemur je število žrtev, ki so padle v bojih med protestanti in katoličani, do katerih je prišlo pred mesecem dni, naraslo na 10.

Komunisti zagotavljajo versko svobodo

MOSKVA, 10. avgusta. — Gil Green, ki je delegat na kongresu Komunistične internacionale je včeraj izjavil, da komunisti v Ameriki ne bodo kratili verskega prepričanja ljudi, ki se jim želijo pridružiti v enotni delavski fronti za odpravo kapitalizma. Green je v govoru pred kongresom kot dokaz navedel dejstvo, da ko se je vršil drugi ameriški kongres komunistične mladinske organizacije, se je versko naklonjenim delegatom dalo priložnost, da so šli v cerkev.

Žalostna vest
John Koželj, 15614 Huntmere Ave., in Anton Koželj, 1154 E. 61 St., sta prejela iz starega kraja žalostno vest, da jima je 17. julija umrla ljubljena mati, v visoki starosti 93 let. Pokojnica je bila doma iz vasi Luče, fara Jalžnja pri Višnji gori. V starem kraju ne zapušča nobenih svojcev, v Clevelandu pa dva sina. Naj ti bo lahka domača gruda!

Sinček umrl
Starišem Anton in Margaret Pečjak, 986 E. 63 St., je umrl sinček, star osem mesecev. Pogreb se bo vršil v torek popoldne, pod vodstvom pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek. Naše sožalje!

Dobre pevke
Prvo nagrado v pevskem kontestu za deklice so dobile pretekli teden na Sterling igrišču Anna Laznik, stara 14 let, iz 17725 Waterloo rd., ter Louise in Rose Pertick, stari 16 in 15 let, iz 17819 Malvern rd.

Hoover se bo potegoval za kandidacijo?

Bivši predsednik pozivlja Roosevelta, da se izrazi, kakšne ustavne spremembe ima v mislih. Pravi, da je to največje vprašanje izza Civilne vojne.

Hoover je podal izjavo na poti iz Californije v New York. Se obnaša kot kandidat.

CHICAGO, 11. avgusta. — Bivši predsednik Herbert Hoover, ki je leta 1932 doživel strahovit političen poraz, je danes podal izjavo, iz katere se sklepa, da se utegne iznova potegovati za republikansko predsedniško nominacijo. To je storil na poti iz svojega doma v Californiji v New York, potem ko je imel v nekem tukajšnjem hotelu daljši razgovor z nekaterimi svojimi prijatelji. V izjavi je Hoover pozval predsednika Roosevelta, da se jasno izrazi, kakšne ustavne spremembe ima v mislih njegova administracija, češ, da je to najvažnejše vprašanje pred deželo izza dni Civilne vojne in da ima ljudstvo pravico zvedeti, kakšno je njegovo stališče.

Ko je Hoover stal na kolo-dvorskem peronu, ga je grupa potnikov spoznala ter mu začela ploskati. Bivši predsednik je bil očitno v zadregi. Snel je svoj klobuk ter se nasmejal. Hoover, ki je včeraj spolnil 61. leto se je ustavil tu za šest ur, potem pa je nadaljeval potovanje v New York. Trdi se, da so bili ljudje, s katerimi je tu govoril le njegovi osebni prijatelji, med katerimi ni nobenih lokalnih republikanskih voditeljev. Njegova izjava se glasi:

"Zadnji dve leti sta jasno pokazali, da administracija namerava izvesti fundamentalno spremembo v strukturi in ravnotežju oblasti pri naši vladi, ki je v popolnem nasprotju z normalnim razvojem ustave za rešitev specifičnih problemov, ki so se večkrat pojavili v preteklosti."

"Izza dni Civilne vojne še ni dvignjeno nobeno vprašanje, ki je važnejše od tega. Navadna odkritost zahteva, da administracija stopi pred ljudstvo in jasno pove, v čem smatra ustavo nezadostno za popravo zlov in preprečenje socialnih neenakosti."

"Prišel je čas, ko se mora vse te namere v celoti obelodaniti. Ljudstvu bi se moralo odprto povedati v natančnih besedah, kakšne ustavne dodatke želijo ti gospodje, da bo ljudstvo lahko o tem razmišljalo in samo odločevalo. To je njegova pravica."

Smrtna kosa
Danes jutraj je preminula Rozalija Čalović, rojena Bučan, stanujoča na 13750 Bennington Ave., West Park. Pokojnica je bila stara 65 let, ter je bila doma iz sela Novaki pri Ribniku, fara Lipnik. V Ameriki se je nahajala 32 let. Tu zapušča soproga Johna, sina Johna, hčer Mary Livinch, sestro Doro Gregorič, sestro in brata v Youngstown, Ohio, ter dve sestri in enega brata v starem kraju. Pokojnica je bila članica društva Zvonimir H. B. Z. Pogreb se bo vršil v sredo ob 9. uri jutraj v cerkev Marijinega Oznanenja na West Parku, pod vodstvom pogrebneega zavoda A. Grdina in Sionovi. Bodi ji lahka ameriška gruda, preostalih pa naše sožalje!

Vest iz domovine
Mrs. Frank Branisel, 379 E. 162 St., je dobila iz stare domovine žalostno vest od svoje sestre Antonije Primšar, iz Cerknice, da ji je po kratki boleznici dne 23. julija umrl v ljubljanski bolnici soprogo Jože Primšar. Zapuščata žalujočo soprogo, sinčka in več sorodnikov, tu v Ameriki pa mnogo prijateljev in znancev. Svoječasno je pokojni več let bival v Clevelandu. Bodi mu lahka domača gruda!

Nov grob
V mestni bolnici je umrl Anton Rodič, star 67 let. V Ameriki je bival 33 let ter je bil član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ. Doma je bil iz Jurkevsi pri Straži na Dolenskem. Pogreb se bo vršil v torek jutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida iz pogrebneega zavoda Frank Zakrajšek, 1105 Norwood Rd.

Pouk v šivanju
Vsak četrtek od 1. do 5. ure popoldne ter od 7. do 9:30 ure zvečer se vrši v Slov. Domu na Holmes Ave., pouk za šivanje. Vse žene in dekleta, ki se zanimajo za šivanje, pletenje, itd. so vladno vabljeni, da se pridružijo. Pouk je brezplačen.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

O preokretu kominterne

Norman Thomas vodja ameriške socijalistične stranke, je o preokretu taktike Tretje oziroma komunistične internacionale, ki je bil uradno razglašen na 7. kongresu, kateri se sedaj vrši v Moskvi, napisal članek, v katerem je analiziral novo komunistično stališče ter prišel do zaključka, da je isto zgrešno in takorekoč voda na mlin imperijalističnim silam, ki se pripravljajo na novo svetovno vojno. Thomas piše:

Vest o presenetljivi spremembi komunistične taktike, ki prihaja s kongresa Tretje internacionale v Moskvi, ne more posebno presenetiti onih, ki so zasledovali najnovejše dogodke v Rusiji in drugod. Težko bi si bilo predstavljati bolj kompletne spremembe pozicije izza bivšega kongresa Tretje internacionale, ki se je vršil pred več leti. Kako drugačna bi utegnila biti zgodovina v Nemčiji in drugod, ako bi bili komunisti v dobri veri naznanili voljnost za formiranje enotne fronte z delavskim demokratičnimi strankami, da ne govorimo o meščanskih strankah, katere sedaj vključujejo v svojo veliko alianco proti fašizmu. Koliko delavskih unij in političnih strank širom sveta je bilo brezupno razklanih radi komunističnega programa, katerega so sedaj komunisti vsaj na papirju popolnoma zavrgli. Toda bavili se ne bomo preveč s preteklostjo, ko je sedanjost tako prežeta z nevarnostjo fašistične akcije, katero bi prava enotna fronta utegnila preprečiti, kakor se je v Franciji že dejansko zgodilo. Proučimo sedanje komunistično stališče pod posebnimi poglavji:

1. VOJNA. Komunisti so očitno s celim srcem prešli na stališče, da utegne priti med narodi tudi do dobrih vojev. To je natančno stališče, katero je zavzela večina socijalistov leta 1914, katero pa so komunisti trpko obsojali. Bilo je vrhu tega stališče, ki je bilo v letu 1914 intelektualno veliko bolj verjetno, kot pa je danes, po naukih, katere nam je dala svetovna vojna. Absolutno nobenega vzroka ni za misel, da bo mednarodna vojna v pravem pomenu besede resnično proti-fašistična. Med kapitalističnimi narodi bo vojna za profit in oblast, in proti-fašizem bo služil le za moralno opravičilo pred ljudskimi masami. Ako bi n. pr. Francija in Velika Britanija v resnici hoteli imeti pravo proti-fašistično vojno, bi ne bili s Hitlerjem tako prijazni v zadevi armade in mornarice. Baš kot prva svetovna vojna, katero je odobraval večina socijalistov v vseh deželah razen v Ameriki, ni uničila, temveč razširila imperijalizem, tako utegne tudi prihodnja vojna—in pozabiti ne smemo, da bi najbrže kmalu postala svetovna—katero bi odobraval uradni komunisti po vseh deželah, razširiti fašistično reakcijo in temo. Še nikoli ni bilo bolj potrebno za socijaliste, da vztrajajo, da socijalistično upanje proti fašizmu in na polju mednarodnih intrig, in še manj pa na polju mednarodne vojne, ki zahteva razrednega sodelovanja najslabše vrste. Up za premaganje fašizma leži v gradnji novih sil—revolucionarnih sil delavcev z rokami in umom v sleherni deželi.

(Dalje v 6. koloni.)

UREDNIŠKA POSTA

Škrnicelj bonbonov za A. D.

Menda se ni dolgo tega, ko se je oglašil v kolonah naše šenklerske varhinje "Ameriške Domovine" neki za "kulturno" vrtarjarijo vnet rojak ter poleg drugega tudi odvažno zapisal, da je beseda že toliko kot meso oz. kamen in bron postala in da ne bo dolgo, ko bo kip škofa Barage stal v vsej svoji glori in "naši" kulturni zaplati v Rockefellerjevem parku, pa čeprav smo se mi neverneži po njegovem na vso moč trudili, da bi stvar preprečili. Ampak jaz bi rekel, da se omenjeni rojak moti, vsaj glede mene, kajti jaz sem vedno želel našim klerikalnim bratem vso srečo pri njihovem pobožnem podvzetju ter jim od srca privoščil vso glorio, kolikor je bodo deležni zaradi škofa Barage. Da ideji spomenika škofa Baragi nisem bil sovražen sem menda dovolj jasno pokazal tedaj, ko sem tem dobrih ljudem svetoval, naj ne postavijo spomenika le pokojnemu izpreobraževalcu Indijancev, temveč obenem tudi za večjo čast in slavo božjo vnetim in zaslužnim še živčnim clevelandskim rojakom, kakor sta n. pr. stric in nečak Anton in Jože, partnerja Lojze in Jaka in drugi. Rojaki, ki ga omenjam zgoraj, seveda pravi, da je bilo to grdo norčevanje, ampak jaz ga lahko zagotovem, da mi kaj takega niti na misel ni hodilo, temveč sem vzel stvar kar skoro preveč resno. Bil sem namreč prepričan, da bi na tisto nesrečno "kulturno" zaplato v Rockefellerjevem parku, zaradi katere je bilo prelitega toliko črnih in znoj, da bi zadostovalo za podrobno in obširno zgodovino ameriških Slovencev, spadali poleg Baraginega spomenika kipi kogarkoli izmed njegovih častilcev, dočim bi soha avtorja "Hlapca Jerneja in njegove pravice" poleg kipa katoliškega misijonarja napravila na človeka vtis, kakršnega napravi osedla na krava. Ne gre skupaj pa ne gre ta kombinacija! Upam, da bodo časom sprevideli to tudi naši klerikalni bratje, čeprav so precej trdih glav in počasnih misli, prizanesli Cankarju in Baragi in njunemu spominu z največjo žalitvijo ter ostali samo pri Baragi. Barage, bratci, vam prav nič ne zavidamo in če bi verjeli v take reči, bi temu vašemu podvzetju poddelili še svoj brezverski blagoslov, da bi bolj držalo. Da vas prepričam o svoji iskrenosti in dobri volji za nameček še izrekam željo, da bi vi vsi postali iskreni častilci tega božjega moža, kakor imenujete pri vas za cerkev zaslužne mož, kajti kolikor se še spominjam iz tistih starih časov, ko sem bil sam še iskreno pobožen rimskokatoliški kristjan (med našimi klerikalci menda zelo redka lastnost), v nebesih ne marajo hinavcev.

Sicer pa ne pišem današnjega dopisa baš zaradi zadeve Baraginega spomenika. K temu me je prav za prav pripravila A. D. oz. tudi njeni dopisniki. Tako me je n. pr. zelo zanimal dopis našega sv. Jurija Jožeta Grdine z dne 16. julija, v katerem ta junaški božji vitez (namreč Joža, ne sv. Jurij) na zelo prepričevalen način uči Frančiškina olike, pri tem pa pozablja na osnovno pravilo olike, ki velevala, da ne smemo ljudi obkledati z lopovi, izdajalci in podobnimi laskavimi titeli, ki jih nekateri ljudje uvrščajo med psovke. Izgleda, da Jože smatra, da je

zadosten dokaz olike, če nekoga najprej titulira z gospodom ter mu šele nato zabrusi v ušesa, da je lopov. Avtoritete v takih zadevah tega seveda ne smatrajo za dokaz olikanosti temveč nasprotno neolikosti in jaz bi rekel, da bo moral naš junaški vitez s papirnatim kopjem še nekaj časa študirati pravila prave olike, predno bo mogel druge ljudi učiti — olike.

Zanimiv je bil tudi dopis, ki ga je poslal s svojih ukanc L. J. Pirc in v katerem je poleg drugih dobrot omenil tudi slovensko banko na tak način, da se njegove besede lahko razlaga, da bi možak rajši videl, da bi mu denar zmrznil v domačem denarnem zavodu kot v kaki neslovenski banki. Človeku to zveni kot nekakšna patriotična tolažba, ampak za tiste drage rojake, ki imajo svoj denar zakovan v solidnem ledu stare slovenske banke, je to bolj jalova tolažba, kajti izguba je izguba in človeka nič manj ne boli, če izgubi svoj denar v domačem denarnem zavodu kot če bi ga izgubil v tujem. Nekateri rojaki pa so celo mnenja, da bolj boli, če ti nakopije izgubo lasten rojak kot če bi jo kak Zid. In jaz bi rekel, da si marsikateri vlagatelj stare slovenske banke želi, da bi bil njegov denar zmrznil recimo v banki Union Trust Co., kjer se dokaj hitreje taja kot pri nas. Naš dični Louis pa seveda ni med njimi, kajti njegov veliki patriotizem mu ne dovoljuje tako pregrešnih želja, tudi če bi imel kaj denarja zmrznjenega v naši bančni polomiji, o čemer pa sem pripravljen dvomiti.

(Dalje jutri)

Bondi in delo

Euclid, O.

Vsakemu, ki čita časopis, je znano, da so v Washingtonu odglasovali \$4,800,000,000 za reliefna dela. Seveda tudi v naši naselbini je veliko naših ljudi, kateri so na reliefu. Vsak kdor je na reliefu ali je že bil, ve kakšno delo, dobi naša naselbina tudi delež, ako prispeva mesto samo 55 odstotkov.

Euclid misli zgraditi vodovod, kateri bi stal poldrugi milijon dolarjev. Vlada da 45 odst. kar pomeni \$675,000, a mi moramo prispevati \$825,000. Pet let se sploh ne plača nobenih obresti in vodovod se bo sam izplačal. Drugo, kar rabimo, je mestna hiša, katere bi stala \$110,000, policijski urad in ječo, kar bi stalo \$35,000 in kar zneso vse skupaj \$145,000. Za ta projekt bi dala vlada \$65,250, mi pa moramo prispevati \$79,750.

Ako hočemo, da vpsolimo in pomagamo brezposelnim, pomeni, da moramo na 13. avgusta, voliti za te bonde. Vsak, brez vprašanja kdo je, če dela in nagaovarja ljudi, da volijo proti tem bondam, kopa grobnico svojim rojakom, kateri so brez lastne krivde brezposelni.

Vlada sploh ne bo dala za relief, če mesto nič ne da. Vprašanje je, kaj se bo zgodilo, kadar popolnoma ustavijo relief. Kateri boste dolžili zato — vašega svetovaleca, kateri vas je nagovarjal, da glasujete proti samim sebi.

Zatorej, dragi rojaki, če ste prijatelji z delom, a ne samo z besedičenjem boste šli na 13. avgusta v volilno koč in glasovali za te bonde, kateri bodo pomagali splošno vsem nam v naši naselbini. Ne pozabite one be-

sede, ki ste se jih učili, ko ste šli v šolo, ljubi svojega bližnjega kakor ljubiš sam sebe, a to so tvoji bratje, kateri so brez dela. Bratski vas pozdravlja

James Robich

IZ PRIMORJA

Trst in Gorica

Predseboj imamo zanimive podatke o gibanju prebivalstva v tržaški in goriški deželi, zlasti pa v Trstu in Gorici — za meseca maj in junij.

Na vsem Tržaškem je umrlo meseca maja 323 ljudi, od teh v Trstu 251, na deželi pa 72. V istem času se je na vsem Tržaškem rodilo 431 otrok, od teh v Trstu 275, na deželi pa 156. Pribitek Trsta znaša le 24 rojenih, pribitek podeželja 84.

Meseca junija so bile razmere ugodnejše. V vsej deželi je umrlo 300 ljudi, od teh v Trstu 235, na deželi pa 65. Rodilo pa se je 443 otrok, od teh v Trstu 296, na deželi pa 147. Meseca junija je pribitek rojenih znašal v Trstu 61, na deželi pa 82.

Na Goriškem pa številke takele govore: Meseca maja je na Goriškem umrlo 217 ljudi, od teh v Gorici 63, na deželi pa 154. Rodilo pa se je na Goriškem 377 otrok, od teh v Gorici 96, na deželi pa 127.

Neugodnejše pa so številke za mesec junij. Tega meseca je na Goriškem umrlo 167 ljudi (v Gorici 53, na deželi 114), rodilo pa so se 303 otroci (od teh 69 v Gorici in 234 na deželi). Pribitek torej znaša v Gorici 16, na deželi pa 120.

Iz Trsta na Opčine v 20 minutah

Opčine nad Trstom je bila včasih vas, danes pa je že precej močno tržaško predmestje. Tja gori je bila spjelana že davno pred vojsko vzpenjača. Dne 15. t. m. pa so tramvajski promet modernizirali in so tega dne zlasti vstopili v delo novi tramvajski vozovi, ki imajo 50 sedežev in 50 stopišč. Vozovi, so docela moderni ter imajo zaradi lepšega razgleda velika okna. Novi tramvaj bo z Glavnega trga v Trstu (Piazza Oberdan) do openske remize vozil 22 minut, do obiliska na Opčinah pa le 20 minut. To bo novo sredstvo, da se bo tržaški življ razširil bolj na Kras.

Žrtev granate

Dne 8. t. m. so prepeljali v goriško bolnišnico smrtno nevarno ranjenega 12 letnega Avrelia Milosta iz Grgarja. Fant je na grgarskem polju našel staro granato, ki mu je v roki eksplodirala in močno razmesarila.

V Gorici

se je rodilo od 30. junija do 6. julija 11 dečkov in 13 deklic.

Naznanilo

Vsem tistim, kateri ste imeli številke za električno kuhinjsko uro, kot tudi za posteljno odelo, se sporoča, da so bile iste dvignjene, in srečne številke so bile: "Kovter" 158, katero je imel Angelo Plesničar in za uro pa štev. 248, glaseča se na Mrs. Levč, E. 117 St., katere je prožena, da se glasi za dobiček na 15605 Waterloo Rd. Svoto so se razdelile sledeče: Slov. čitalnici SDD na Waterloo Rd. \$10.00; Slov. šoli SDD \$6.00; Slov. Nar. Čitalnici SND \$6.00; za Slov. šolo SND \$6.00 in za Slov. šolo v Euclid, O., tudi \$5.00. To se je razdelilo med naše kulturne ustanove iz razloga, ker je stranka odklonila, sprejem te svote. — Odbor.

SKRAT

Mož in žena sta imela enega izmed tistih korenitih razgovorov, katerim sosedje s tako naslodo prisluškujejo. Trenutek poprej, predno je boljša zakonska polovica, udarilo v jok, jo je bilo še slišati, ko je z glasom, ki je razodeval smrtno užaljenost, zavpila na moža

"Ježeš, kako mi moraš očitati take grozne reči zdaj, ko sem ti dala najboljša leta svojega življenja!"

"Ja!" je zagrmel nazaj kruti mož. "Ti pa meni povej, komu se imaš zahvaliti, da so bila najboljša, a!"

Ona: "Moški, ki ga bom jaz poročila, mora biti pogumen kot lev, ampak ne predrzen; lep kot grški bog, ampak ne domišljav; moder kot Salomon, ampak krotek kot jagnje... ki bo prijeten z vsako žensko, ampak bo ljubil samo eno..."

Fant: "Gospodična! Kako srečno naključje, da sem vas spoznal!"

NEZAVESTNO DEKLE NA N. Y. CENTRAL MOSTU.

(Dalje iz 1. str.)

79 St., ob 9. uri pa sta se podala proti njenemu domu. Ko sta privozila do E. 140 St. in Aspinwall Ave., pravi Pengov, mu je rekla, da želi izstopiti, ker hoče ostalo pot do doma iti peš. "Bala se je, da bodo starši hudi, ker je par večerov ni bilo doma," je rekla Pengov. "To je vzrok, da je nisem peljal do doma." To je bilo okoli 9:30 ali 9:45 zvečer, je izjavil fant. Ob 10:50 pa je bila mladenka najdena nezavestna na železniškem mostu.

Starši mladenke Mr. in Mrs. Mocarski so včeraj rekli, da dekleta že tedni dni ni bilo doma. Pravi, da jim je Eddie rekel, da dela pri njegovi svakinji Mrs. Veri Pengov na 6021 Bonna Ave., ki je s Paulino hodila skupaj v šolo v East Madison javni šoli. Mrs. Pengov pravi, da je bila Paulina par dni pri nji in da ji je mož rekel, da se misli mladi par v kratkem poročiti. Policija je tudi zvedela, da je Paulina pred tremi tedni po prepisu s starši zavžila deset tablet za glavobol in da je takrat zagrozila, da jih prihodnje vzame dvajset. Dekle je med tem v bolnici še vedno nezavestno. Če je njeno stanje posledica zavžitja preobilnega števila tablet proti glavobolu, zdravniki niso gotovi.

Dekleta in žene

Sedaj je čas, da si naročite fino zimsko "STERLING" suknjo, najnovejše mode, direktno iz tovarne veliko ceneje kakor bodo iste pozneje.

Izberite si vašo suknjo sedaj, plačajte nekoliko takoj in drugo pozneje.

Prosim, oglasite se, pišite ali telefonirajte, da vas peljem v tovarno, kjer si lahko izberete suknjo kakoršna sami želite in to od \$5.00 do \$35.00 ceneje kakor kje drugje.

Vam se priporočam

Benno B. Leustig

1034 Addison Rd.
ENDicott 8505

Rdečelase ženske

Oxfordski zgodovinar Thompson mel pred kratkim predavanja o rdečelaskah. Povod za ta predavanja mu je bila neka nedavna izjava predsednika ameriške "Zveze proti rdečim lasem," ki je v drugem delu, da so moški napram ženskam s takšnimi lasmi nebolgjeni kakor otroci da morajo združiti vse svoje sile, da se varujejo teh hudčev, ki upropaščajo ške v telesnem, duševnem in finančnem ru.

Thompson dokazuje, da so takšna ranja pač ena izmed zablod, ki jim Američani tako radi zapadejo. Res je, da je polovica moških rdečelasa ženska simpatična in da ni še dolgo tega, ko je celo ženska, prva hollywoodska platinska plava zvezdnica, Jean Harlow, oglaševala predmetu in naprtila svojim rdečelaskam vse mogoče, zmešane lasne vrstice. Prav tako pa lahko doživimo, da se vstane prerok, ki bo oznanjal, da so lasi ljudje, kar se tiče življenjske stroumnosti ali naravne odpornosti boleznim dosti na boljšem nego ostale žvešto.

To so pač zablude, ali vsaj trditve, ne dajo dokazati. Dokazati pa se da, da so rdečelasko dale v primeri s svojim lom prav toliko znamenitih žensk kakor ge. Tako je imela Kleopatru po vsej rdeče lase, isto tako filmski zvezdnice Gwynn in Clara Bow (proti kateri je Harlow menda v prvi vrsti spustila filipiko), med najmlajšimi znamenitimi skimi igralkami bi bilo omeniti le Comptonovo in Conchito Supervio, anglijska kraljica Elizabeta je bila prav tako laska kakor Sarah Bernhardtova, ki je imenovali "božanska," in celo lepa je bila spočetka rdečelaska. Samo rdeče možje uživajo po vsej priliki manj nosti, toda če omenimo, da so bili med Cezar, Napoleon, Kolumb in morda well, bo to menda zadostovalo za trditve, sama barva las ne dela ljudi ne boljše.

Kitajska v vojni zoper opij

Na Kitajskem se ne vojskujejo zoper Japonce in protivne Kitajce, razsaja ondi hud notranji boj med škotsko osrednjo vlado in opijem.

Nankin je spoznal, da bodo Kitajci tedaj odporni na zmag in znotraj, če se Kitajci omamljajo z opijem, je znano in ker je to največja nesreča naroda, je nankinska vlada sklenila, da sme biti l. 1937 na Kitajskem nobenega opija več. Vsi tisti, ki se omamljajo z opijem, strupi, kakor s kokainom, z morfinom, se morajo na Kitajskem javiti in se dati ozdravljati. Za letos ne nibe kaznovan, kdor je vdan tem strupenim opijem, je kaznovan s 5 letni silnim delom, l. 1937 pa s smrtjo. Vlada zlasti na to, da tudi maka ne smadi na Kitajskem. Leta 1940 ne sm nobenega maka več ondi. V Pekingu 5000 kadilec opija pod državnim vom. Za zdaj dobivajo še majhne količine opija, ker se naenkrat človek ne more vadiati tej strasti. Kasneje ga ne bodo več in se bodo morali—hoče—noče vadiati ali — umreti. V Pekingu so 21 obsodili na smrt zaradi kajanja 250 pa, ker so tihotapili in kupčevali opijem.

(Dalje iz 1. kolone)

Dobro je, če se pritiska na vlado naj ne dovoli pomoči za italijansko perijalistično avanturo v Afriki, in bro je tudi, če se izrazi moralčno obsojbo proti Hitlerju, ampak doktrina "vojne" je danes prav tako slab svetovni zem kot kdaj prej. Stara komunistična vera o neizogibnosti nove svetovne ne, ki bo gotovo prinesla svetovno lucio prave vrste, je bila naivna in varna, toda nič manj naivna in nevarna kot to novo stališče. Eno je braniti jetsko Rusijo, nekaj drugega pa je viti voljnost podpirati "dobro vojno" tero se proglasi za obrambno vojno, tati fašizmu. Kaj je obramba, se dategati na različne načine. Nikoli bi jalisti ne smeli biti bolj odločni v pojanju svojega proti-vojnega stališča sedaj. Mi se borimo proti fašizmu in čanjem in izobraževanjem delavstva.

(Dalje sledi)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
 Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
 Vito J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
 John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
 Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
 William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 Marko Kuhel, blaginjak, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
 Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
 William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
 Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:
 Anton Zalitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
 Steve Mauter, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
 Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
 Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:
 "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Va pisma in stvari, tičooe se organizacije, se naj pošlje na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blaginjaka. Pri tožbe glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, ki se udeležuje vseh sestankov na predsednika porotnega odbora. Stvari tičooe se udeležuje in upravnistva uradnega glasila, se naj pošlje naravnost na "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Dva požara na Dravskem polju

Dravsko polje je bilo pozorišče dveh strašnih požarnih katastrof, ki jih domačini že dolga leta pomnijo in sta zahtevali mnogo žolovskih žrtvi. V županijski hiši je bil nastal požar pri potniku Antonu Oslu. Goreti začelo gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal. Med gorilni tramo so danes na ogled ostanke dveh oseb, ki so bili v požaru presenetli na sedenju ter se nista več mogla rešiti. V sosednji sta spala dva mlada delavca, ki sta prejšnji prišla k Oslu povprašat za kmetu, ki je vzel k mlačvi.

Že požar prenela v seniku. Požar nastal, sta se prebavila, pa ju je že tramovje gasilo. Gasilci, ki so reševali seniko, so čuli s senika strahotno vpitje, toda nihče ni mogel pomagati.

Med smrtnih žrtev je dobila opekline tudi pogorelečeva sestra Tereziya Osel, ki so jo poslali v ptujsko bolnišnico. Žena je zgorela dve kobilici, pa je težko opečena in ne more stati. Škode je 50.000 Din, vzrok požara ni znano. Sumljivo je, da so navili poleg gorečega hleva v sosednjem izsledili lastniški premetali.

Zapeči vasi se še ni razkazalo, če je v Hajdini začelo požar. Pri posestniku Rozmanu se je vnelo gospodarsko poslopje. Zaradi požara soperice in suše se je požar širil po vasi. V četrtek je bilo 18 poslopij v požaru. Pogoreli so Miha Zupar, Julijana Mustafa, Franjo Lasič, Rozalija Pal, Kunič, Zupančič in brata Jožef Rozman. Dvema poslopjema je zgorelo vse in ostalo le beraški paličnik. Sestri je tik pred dežanjem dejal: "Poslušaj mater, kaj ti je, kakor sem jo jaz," nato je bil segel po puški ter si jo sprožil v prst. Bil je na mestu mrtev.

Trije rokomaški

Mariborski policiji se je posrečilo izslediti napadalce, ki so raniili v gozdu pri Treh ribnikih vojaka Mašiča. So to trije brezposelni delamržeči, in sicer 24 letni Alojzij Rogan iz Ptujkega polja, Ignac Ilešič iz St. Lenarta ter Ivan Puvonja iz Stročje vasi. — Policija je vse tri izročila sodišču.

Skrivnostna smrt starke

Vsa dobrunjska in sostrska okolica mnogo govori o nagli smrti 60 letne prevyžkarice Franciške Žagarjeve na Javorju. Podnevi je še žela na njivi rž, zvečer pa je umrla! Senzacija je bila vzbudila vest, da je bila Žagarjeva zastrupljena. Aretiran je bil v zvezi s tem mlad fant.

Franciška Žagarjeva je žela žito posestniku Janezu Jeretu na Javorju št. 24. Okoli 18:15 je odšla od Jereta na bližnjo njivo, da bi nabrala nekaj zelenjave za prašice. Ko se je vr-

nila z njive do Jereta, ji je nekdo ponudil kožarček žganja, tako zvanega "figovca." Žena je žganje popila in se napotila proti svojemu domu. Tu ji je mahoma postalo slabo. Vsa je prebledela in poklicala svojega sina Janeza na pomoč. Sin jo je s težavo odnesel nezavestno v hišo na posteljo. A bila je že mrtva. Poprej je sinu še z znaki omenila, da ji je bilo zavdano, da je popila neko žganje.

Kot osumljenec je bil aretiran neki fant. Na orožniški postaji je v prisotnosti treh zaupnih mož in orožnikov naposled priznal, da je res Žagarjevi ponudil kožarček žganja, v katerega je dal 2 kroglici mišnice. Na vprašanje, kje jih je dobil, je prav čudno odgovoril: "Nasel sem jih pred dnevi na poti iz Ljubljane domov." Aretirani je bil danes pripeljan v ljubljanske sodne zapore.

Državno tožilstvo je odredilo sodno komisijo, ki je odšla na Javor, da tam izvrši obdukcijo Žagarjeve. Komisijo je vodil preiskovalni sodnik Ernest Rus s sodnim zdravnikom dr. Suherjem. Komisija bo vzela iz želodca vsebino, ki jo bodo potem kemično preiskali.

Ogenj po streli

V Leskovcu pri Višnji gori je treščilo v listnico posestnika Bahovca. Listnica, hlev in stanovanjska hiša se drži vse skupaj, zato so bila vsa tri poslopja v hipu v ognju in to tem bolj, ker je bila slamnata streha. Sosedje, ki so prihiteli na pomoč, so mogli le malo rešiti. Zgorelo je skoro vse pohištvo, obleka, dve moški kolesi, harmonika in drugo. Še denar so komaj rešili. Višnjegorski gasilci so bili v tem času zaposleni drugje, kjer je tudi strela vžgala, zato so prišli, ko je bil požar že skoraj pogasjen.

Najbolj tragično pri tej nesreči pa je to, da gospodar ni bil nič zavarovan.

Križna jama pri Ložu

"Društvo za raziskovanje jam v Ljubljani" je organiziralo večjo ekspedicijo, katere namen je premeriti in raziskati Križno jama pri Ložu. Tovrstne ekspedicije so za "podzemski turizem" zelo važne, saj se ob takih prilikah odkrijejo razni podzemski zakladi in tajnosti, katerih si oni, ki hodijo le po vrhu zemlje, niti predstavljati ne morejo. Kajti niso lepi samo naši gorski vrhovi, naše pokrajine, morje, jezera in reke, temveč je tudi v podzemlju skrite mnogo lepote včasih naravnost bajne krasote. Žal, da so tako težko dostopne, oziroma, da nam finančna stran ne dopušča, da bi mogli vse te zaklade čimprej odkriti.

Hiša se proda ali zamenja

Lepa hiša za dve družini po štiri sobe, vse udobnosti, se proda ali zamenja po dogovoru za majhno 4 ali 5 sobno hišico, katera naj bi bila med St. Clair in Superior Ave., blizu S. N. D., ali pa v Collinwoodu. Večja družina lahko rabi celo hišo, ter je tudi zelo priročna za človeka, ki dela v White Motor Co. Naslov se dobi v uradu Enakopravnosti.

NICKEL PLATE ROAD
 ZNIZANE CENE
 preko
SOBOTE IN NEDELJE
 v mnoge kraje na
NICKEL PLATE ROAD
 —
 Najnižja vozina v eno stran
 v Chicago — St. Louis —
 New York
 Zračni spaln vagoni.
 Pokličite MAIn 9000
NICKEL PLATE ROAD

Društveni KOLEDAR

AUGUST

18. avgusta, nedelja — Piknik z igro na Močnikarjevi farmi, priredi dramsko društvo "Ivan Cankar".

18. avgusta, nedelja — Piknik godbe "Bled" na Stuškovih farmi.

25. avgusta, nedelja — Družba S. N. D., Maple Heights, priredi piknik pri Gorišku na Green Rd.

25. avgusta, nedelja — Piknik društva "Washington" št. 32 SZZ na Stuškovih farmi, Wickliffe, Ohio.

31. avgusta, 1. in 2. septembra, sobota, nedelja in ponedeljek — Prireditel Skupnih društev S. S. P. Z. v avditoriju Slov. Nar. Doma.

31. avgusta, sobota — Skupna prireditel Clevelandске Federacije SNPJ v S. D. D. na Waterloo Road.

SEPTEMBER

1. septembra, nedelja — Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ priredi piknik na Stuškovih farmi, Wickliffe, O.

1. septembra, nedelja — Piknik Clevelandске Federacije S. N. P. J. društev na Pintarjevi farmi.

2. septembra, ponedeljek — Konferenca vseh zastopnikov Federacije in društvenih odborov SNPJ društev izven mesta, v SDD, Waterloo Rd.

8. septembra, nedelja — Koncert vseh mladinskih pevskih zborov, popoldne v Public Music Hall, zvečer pa v obeh dvoranih S. N. D., St. Clair Ave.

14. septembra, sobota — Roustabouts Club, ples v spodnji dvorani SND, St. Clair Ave.

15. septembra, nedelja — Proslava 20. letnice društva Carniola Hive št. 493 TM v avditoriju S. N. D.

15. septembra, nedelja — Piknik pev. zbora "Delavec" pri Zornu, Bradley Rd.

21. septembra, sobota — Društvo "Martha Washington", ples v avditoriju SND.

22. septembra, nedelja — Jugoslovanski Kulturni Vrt, predstava in banket v obeh dvoranih S. N. D.

28. septembra, sobota — Ples društva "Comrades" št. 566 SNPJ v avditoriju SND.

29. septembra, nedelja — Socijalistični klub št. 49 prireditel v SDD, na Waterloo Rd.

OKTOBER

5. oktobra, sobota — Club O'Pal ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

5. oktobra, sobota — Co-operative Youth League, ples v SDD, na Waterloo Ave.

6. oktobra, nedelja — Ples društva "Waterloo Camp" št. 291 WOW v SDD, Waterloo Road.

6. oktobra, nedelja — Proslava 25-letnice društva "Napredne Slovenke" št. 127 SNPJ v obeh dvoranih SND.

12. oktobra, sobota — Veselica ženskega kluba Slov. Doma, na Holmes Ave.

12. oktobra, sobota — Ples priredi društvo "Loška Dolina" v avditoriju SND.

13. oktobra, nedelja — Dram. društvo "Anton Verovšek" vprizori igro v Slov. Del. Domu, Waterloo Rd.

13. oktobra, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v S. N. D.

19. oktobra, sobota — Društvo Slov. Sokolice št. 442 SNPJ priredi ples v avditoriju S. N. Doma.

20. oktobra, nedelja — Ples Slov. demokratskega kluba v SDD, Waterloo Rd.

20. oktobra, nedelja — 10-letnica društva "Danica" št. 34 SDZ v SDD, na Prince Ave.

26. oktobra, sobota — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi maškeračno veselico v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

26. oktobra, sobota — Društvo "Vodnikov Venec" št. 147 S. NPJ proslava 25-letnice v spodnji dvorani S. N. Doma.

26. oktobra, sobota — Društvo "Strugglers S. N. P. J. priredi Hallowe'en ples v S. D. D., na Waterloo Rd.

26. oktobra, petek — 23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

27. oktobra, nedelja — Koncert pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.

27. oktobra, nedelja — Prireditel društva sv. Petar H. K. J., v S. D. D. Waterloo Rd.

27. oktobra, nedelja — "Zvezin Dan" priredi Slov. Dobrodelna Zveza v obeh dvoranih S. N. Doma, na St. Clair Ave.

NOVEMBER

2. novembra, sobota — Društvo "Commodores" št. 742 SNPJ priredi ples v avditoriju SND.

3. novembra, nedelja — Proslava 25-letnice društva "Mir" št. 142 SNPJ v Slov. Domu na Holmes Ave.

3. novembra, nedelja — Samostojna "Zarja", opera v avditoriju SND, St. Clair Ave.

3. novembra, nedelja — Prireditel kluba "Oreški" v SDD, na Waterloo Rd.

9. novembra, sobota — zabava Kluba "Ljubljana" v SDD, na Recher Avenue.

10. novembra, nedelja — Društvo "Slovenec" št. 1 SDZ 25-letnica v avditoriju SND St. Clair Ave.

10. novembra, nedelja — Koncert pev. društva "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.

10. novembra, nedelja — Prireditel društva "V Boj" št. 53, SNPJ v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.

10. novembra, nedelja — S. P. P. S. društvo "Cvet" priredi opereto v treh dejanjih v S. D. D., Prince Ave.

16. novembra, sobota — Plesno veselico priredi društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. v avditoriju SND.

17. novembra, nedelja — Skupna prireditel s programom društev 23, 27 in 45 S. D. Z. v proslavo 25 letnice S. D. Z. v obeh dvoranih S. D. D. Waterloo Rd.

17. novembra, nedelja — Blaue Donae, koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.

24. novembra, nedelja — Prireditel "Jadrana" v SDD, Waterloo Road.

27. novembra, sreda — Zabavni večer dram. društva "Anton Verovšek" v S. D. D., na Waterloo Road.

28. novembra, četrtek — Soc. Pev. zbor "Zarja" koncert v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, sobota — Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ, ples v avditoriju SND.

30. novembra, sobota — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi maškeračno veselico v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

30. novembra, sobota — Društvo "Vodnikov Venec" št. 147 S. NPJ proslava 25-letnice v spodnji dvorani S. N. Doma.

30. novembra, sobota — Društvo "Strugglers S. N. P. J. priredi Hallowe'en ples v S. D. D., na Waterloo Rd.

30. novembra, petek — 23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Koncert pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.

30. novembra, petek — Prireditel društva sv. Petar H. K. J., v S. D. D. Waterloo Rd.

30. novembra, petek — "Zvezin Dan" priredi Slov. Dobrodelna Zveza v obeh dvoranih S. N. Doma, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Samostojna "Zarja", opera v avditoriju SND, St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Prireditel kluba "Oreški" v SDD, na Waterloo Rd.

30. novembra, petek — zabava Kluba "Ljubljana" v SDD, na Recher Avenue.

30. novembra, petek — Društvo "Slovenec" št. 1 SDZ 25-letnica v avditoriju SND St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Koncert pev. društva "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.

30. novembra, petek — Prireditel društva "V Boj" št. 53, SNPJ v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.

30. novembra, petek — S. P. P. S. društvo "Cvet" priredi opereto v treh dejanjih v S. D. D., Prince Ave.

30. novembra, petek — Plesno veselico priredi društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. v avditoriju SND.

30. novembra, petek — Skupna prireditel s programom društev 23, 27 in 45 S. D. Z. v proslavo 25 letnice S. D. Z. v obeh dvoranih S. D. D. Waterloo Rd.

30. novembra, petek — Blaue Donae, koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.

30. novembra, petek — Prireditel "Jadrana" v SDD, Waterloo Road.

30. novembra, petek — Zabavni večer dram. društva "Anton Verovšek" v S. D. D., na Waterloo Road.

30. novembra, petek — Soc. Pev. zbor "Zarja" koncert v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ, ples v avditoriju SND.

30. novembra, petek — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi maškeračno veselico v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

30. novembra, petek — Društvo "Vodnikov Venec" št. 147 S. NPJ proslava 25-letnice v spodnji dvorani S. N. Doma.

30. novembra, petek — Društvo "Strugglers S. N. P. J. priredi Hallowe'en ples v S. D. D., na Waterloo Rd.

30. novembra, petek — 23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Koncert pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.

30. novembra, petek — Prireditel društva sv. Petar H. K. J., v S. D. D. Waterloo Rd.

30. novembra, petek — "Zvezin Dan" priredi Slov. Dobrodelna Zveza v obeh dvoranih S. N. Doma, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Samostojna "Zarja", opera v avditoriju SND, St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Prireditel kluba "Oreški" v SDD, na Waterloo Rd.

30. novembra, petek — zabava Kluba "Ljubljana" v SDD, na Recher Avenue.

30. novembra, petek — Društvo "Slovenec" št. 1 SDZ 25-letnica v avditoriju SND St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Koncert pev. društva "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.

30. novembra, petek — Prireditel društva "V Boj" št. 53, SNPJ v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.

30. novembra, petek — S. P. P. S. društvo "Cvet" priredi opereto v treh dejanjih v S. D. D., Prince Ave.

30. novembra, petek — Plesno veselico priredi društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. v avditoriju SND.

30. novembra, petek — Skupna prireditel s programom društev 23, 27 in 45 S. D. Z. v proslavo 25 letnice S. D. Z. v obeh dvoranih S. D. D. Waterloo Rd.

30. novembra, petek — Blaue Donae, koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.

30. novembra, petek — Prireditel "Jadrana" v SDD, Waterloo Road.

30. novembra, petek — Zabavni večer dram. društva "Anton Verovšek" v S. D. D., na Waterloo Road.

30. novembra, petek — Soc. Pev. zbor "Zarja" koncert v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ, ples v avditoriju SND.

30. novembra, petek — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi maškeračno veselico v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

30. novembra, petek — Društvo "Vodnikov Venec" št. 147 S. NPJ proslava 25-letnice v spodnji dvorani S. N. Doma.

30. novembra, petek — Društvo "Strugglers S. N. P. J. priredi Hallowe'en ples v S. D. D., na Waterloo Rd.

30. novembra, petek — 23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Koncert pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.

30. novembra, petek — Prireditel društva sv. Petar H. K. J., v S. D. D. Waterloo Rd.

30. novembra, petek — "Zvezin Dan" priredi Slov. Dobrodelna Zveza v obeh dvoranih S. N. Doma, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Samostojna "Zarja", opera v avditoriju SND, St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Prireditel kluba "Oreški" v SDD, na Waterloo Rd.

30. novembra, petek — zabava Kluba "Ljubljana" v SDD, na Recher Avenue.

30. novembra, petek — Društvo "Slovenec" št. 1 SDZ 25-letnica v avditoriju SND St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Koncert pev. društva "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.

30. novembra, petek — Prireditel društva "V Boj" št. 53, SNPJ v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.

30. novembra, petek — S. P. P. S. društvo "Cvet" priredi opereto v treh dejanjih v S. D. D., Prince Ave.

30. novembra, petek — Plesno veselico priredi društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. v avditoriju SND.

30. novembra, petek — Skupna prireditel s programom društev 23, 27 in 45 S. D. Z. v proslavo 25 letnice S. D. Z. v obeh dvoranih S. D. D. Waterloo Rd.

30. novembra, petek — Blaue Donae, koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.

30. novembra, petek — Prireditel "Jadrana" v SDD, Waterloo Road.

30. novembra, petek — Zabavni večer dram. društva "Anton Verovšek" v S. D. D., na Waterloo Road.

30. novembra, petek — Soc. Pev. zbor "Zarja" koncert v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

30. novembra, petek — Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ, ples v avditoriju SND.

30. novembra, petek — Društvo "Velebit

Za svobodo in ljubezen

Marko Stojan

Roman iz Balkana.

Toda že je prislunil tudi oče. Njegov zdravi, rdeči obraz je prebledel, kakor da je padla slama nanj.

Spogledala sta se: nekaj groznega je šinilo med njima sem in tja, in kakor bi udaril, je stala v dušah obeh enaka strašna gotovost.

Potrkal je na vrata in v sobo je stopil žandarški stražmešter Videc — tisti, ki je včasih obračal oči za Javornikovo Jerico!

"Kaj — kaj pa je?" se je izvil očetu.

"Službeno, gospod Javornik, službeno... Vašega zeta iščemo — vašega gospoda zeta!" je dodal stražmešter s porogljivim povdalkom.

"Moje zeta!" je zakričal Javornik z nečloveškim glasom: "Krišče nebeski — kaj pa hočete mojemu zetu?"

"Le mirno, gospod Javornik, lepo mirno! Veste, uradna oseba je uradna oseba... Torej, kje se zdaj nahaja vaš gospod zet? Prišlo je pismo — takšno, veste, ki mu pravijo tiralnica. Popis in slika soglašata do picice — tu pogledajte. Posebno znamenje: brazgotina nad desnim očesom... Izdaja se za von Schratena; sicer ima pa svojih petnajst imen."

"Tak kaj pa je naredil, za Kriščevo voljo?"

"Z dekleti kupčuje..."

"Jezus Marija!... Moja hči! Moje dobro ime... Moj otrok!"

Kakor težka gruda se je sesedel bogataš na kmetijski stol, ki je stal zaničevan in pozabljen med novodobnim pohištvo.

"Oče! Pomirite se... za božjo voljo!" je zaječal Ivan v smrtnem strahu in podprl očetu, da se ni zvalil na tla. "Saj se ni prepozno... oče, lepo vas prosim... saj sem prišel, da jo grem iskat!"

"Iskat... Jerico!... Ta lopov... mojega otroka!... Pošene hiše pošena hči — in vsak pes... ki pride s ceste... vsem na..."

"Moj bog, kaj pa je to?" je zagodrnjal stražmešter in skočil po dekle.

Veža se je napolnila z ženskim jokom; kuharica Meta je planila v izbo in ploskala z rokami.

"Blagor materi, da jo krije hladna zemlja!" je zamrmral Ivan, polagaje težko očetovo telo na zofo. "Janez naj zapreže, kar more najhitreje, in po zdravnika!" je zaklical. "Ve pa prinesite vode in jesiha!"

Nepričakovani udarec je bil zadet starega s strašno silo. Obliče mu je zardelo kakor škrlat, ustnice so mu posinele; namesto besed je prihajalo iz grla nerazumljivo hropenje. Po zagorelem moškem licu pa sta spolzela dva curka debelih, vročih solz...

Odpeljal je očetu srajco, je mignil stražmeštru z očmi, da naj ostane v bližini. Jokajoče ženske so začele močiti staremu Javorniku penice. Nabralo se je sosedov, in sleherni je priporo-

čal, kar je vedel in znal. — Toda nesrečnemu se ni hotela vrniti zavest; le tisto težko, bolestno grgranje mu je vrelo iz prs, kakor tožba, zgovornejša od vsake človeške besede.

Voz z zdravnikom se je pripeljal v divjem diru. Doktor, resen in postaren mož, je poizvedel s par besedi, kaj je gospodarju; nato je velel Ivanu, naj ga puste z bolnikom samega.

Takrat se je ozrl mladi mož po stražmeštru in ga našel slovečega na vrtnem plotu. Ko je dvignil žandar obraz, je videl Ivan vse njegove črte skrčene v izrazu muke in potrtosti.

"Gospod Javornik," je zajecel žandar, "če bi bil vedel, da bo tako hudo... strela božja, kdo je pa mislil! A to vam povem: ljudje pravijo, da sem gledal za vašo sestro, in menda... bo res tako... To se ve, prebogata je bila zame; še misliti ni bilo, da bi izpregovoril... A tiste tedne, ko so začeli govoriti, da jo dajejo onemu falotu — da bi ga zemlja požrla! — veste... ves čas mi je sililo v možgane: Kaj če bi ga enkrat ponoči... s temle svojim..."

in krčevito je stisnil puško pri bajonetu. "Pa ga le nisem — škoda je bilo... In tudi vi ste bili zoper to... in vsa vas... o, kako prav smo imeli vsi!"

Nato mu je povedal, kako da je prišlo naročilo: takoj aretirati! Von Schratena je bil eden najnevarnejših kupčevalcev z živim mesom, s tisto ubogo, zapeljano robo, ki polni pohotne brloge širom sveta... A kam slediti za njim?

Ivan mu je povedal svoja domnevanja.

"V Carigradu?" je vzkliknil stražmešter žalostno. "Na Turško? Tam ga ne doseže roka pravice!"

"Doseže ga moja!" Ivan je zakričal z zobmi. "In če se mi skriva v sredo zemlje..."

Takrat pa je prihitel doktor iz hiše; vesela vest se mu je brala na obrazu.

"Zavedel se je! Govoriti še ne more, toda z rokami giblje in ožira se... gotovo išče vas! Hitite k njemu!"

Očeto oči so zasijale, ko je stopil Ivan k postelji, kamor so ga bili prenesli. Hotel je govoriti, toda jezik se je valjal nerodno po ustih; slišalo se je le zamolklo mrmranje. Zdajci pa se je zgenila roka; dvignila se je rahlo — slabotno — in pokazala z drhtečimi prsti na omaro, ki je stala v kotu; stari Javornik je spravljal vanjo lovske puške in denar.

Odpel jo je in pokazal očetu debelo rdečo listino.

Bolnikova roka se je spustila

na odejo; oči so odgovorile:

"Da, da!..."

Stopil je k postelji, ter pomolil očetu odprto listino.

Počasi, s silnim naporom je izvlekel Javornik dva nova tiščaka; sin je iztegnil roko.

"Da, vzemi!" so rekle bolnikovo, dokler ni prepozno!" so zagnova in se pričela gibati, kakor da bi mahala:

"Pojdi, pojdi!"

Ivan se je sklonil k očetu:

"Za njo? ... Iskat Jerico? ... Kaj ne da, oče?"

"Da, za njo — iskat jo! Reši so, dokler ni prepozno!" so zagnovaile oči; jezik se je premaknil v ustih, in vzgrgralo je polurazločno:

"Da... iskat..."

Vprašujoče je pogledal Ivan zdravnika.

Ta pa je potipal mladega moža po rami:

"Nič nevarnega, mladi mož..."

Ako ne pride kako novo razburjenje, bo vse dobro čez teden dni. Samo čuvati ga je treba — srečni, pošteni in — maščevanja — to je prva stvar!"

Dve uri nato se je odpravil Ivan zopet na pot. Očeta je priporočil staremu stricu Martinu, ki je sameval v Javornikovi bajti, in Meti, ki je bila hiši druga mati, odkar je spala ranjka Javornica tam za cerkvijo svoj poslednji sen.

Ponosno so sinele planine v popoldanskem solncu in milo se je storilo Ivanu, ko je pomislil: "Z bogom, Triglav moj, in vi vsi, kar vas je njegovih bratov! Z Bogom, oče, ki trpiš tako kruto za svojo slepoto — z Bogom ti, domača vas. Ali se ne vidimo nikdar več, ali pa kmalu spet, srečni, po šteni in — maščevani!"

III.

V zločinskem čaru.

Jerica ni mogla razumeti, kako se je zgodilo... In vendar je bilo res: sanje o sreči in ljubezni — razbite, srce — nalito z grozo in obupom do vrha, poslednja nada rešitve — izgubljena, izjalovljena...

Že drugi dan sta bila v Carigradu; ona in njen mož...

Njen mož?...

Globoka noč je ležala nad mestom sultanov. Umolknilo je bilo poulično upitje, umolknil krik čolnarjev na zlatem rogu; že zdavnaj je bilo izlilo solnce svoje rdeče vino v morje. Sove so plavale neslišno po zraku, len veter je šumel med cipresami in sikomorami, in tuintam je zatulil pes — gladen carigradski pes brez reditelja in gospodarja; njegovo tuljenje se je zategnilo v noči tem pošastneje, odgovorilo mu je tuljenje tovarišev po vseh umazanih ulicah — in zazdelo se je za trenutek, kakor da tuli ves Carigrad divjo, nerazumljivo pesem, polno blaznosti in bolečine. Nato je počasi zamrl ponočni zbor, in molk je zavladal nad mestom — turoben molk, ki je segal s svojim vznemirjajočim dihom v Jeričino sobo in ji davil srce.

Kod je hodil von Schratena? Saj ga že od jutra ni bilo doma; sinoči pa je spal v sosednji sobi: porinil jo je v to tesno kletko, zaprl vrata in obrnil ključ...

Medlo je brlela majhna svetilka na vegasti mizici z umazanim pregrinjalom; rože na nesnažni, raztrgani tapeti so plesale v njeni bolni luči čuden, pošasten ples.

Poleg svetilke je stal lesen podstavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

Toda plašila je ni toliko samotna kakor grozne misli, ki so jo obhajale in tkale v njeni glavi odurno sliko — obraz krute, nezaslišane resnice.

Zdaj se je spominjala vseh tistih neverjetnih povesti o deklicah, zamamljenih z blestečimi obljubami ali poročenih po brezvestnih zločinah in odvedenih v tuje kraje... In slutila je usodo, ki jo čaka: trepetala je pred uro, ko pride kupec živega plena ter jo odvede v kak skrivni breg, kjer bo brez milosti izročena njegovi pohoti — ali morda celo vsem, vsem in vsakemu, kdor pride...

Torej je bilo vendar mogoče, da žive na svetu tako podli, propadli ljudje!

Najstrašnejše pa jo je morila zavest, da nima v sebi toliko moči, da bi se mu uprla; da bi zakričala na pomoč sredi ceste in opozorila nase ljudi. Vso silo ji je bil izsesal ta človek s svojim strašnim očesom, obdarjenim s tajinstveno oblastjo.

Ljubila ga vendar ni nikoli!

A drugi dan po tem, ko je prišel k Javornikovim na letovišče, jo je našel samo v hladnici na koncu vrta; čitala je. Von Schratena je prisedel in začel razgovor — kakor pač govore velikomestni gospodje z mladimi neizkušenimi deklicami. Med tem je začutila mahoma, kako srepo se upira vanjo njegov pro-

stavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

Toda plašila je ni toliko samotna kakor grozne misli, ki so jo obhajale in tkale v njeni glavi odurno sliko — obraz krute, nezaslišane resnice.

Zdaj se je spominjala vseh tistih neverjetnih povesti o deklicah, zamamljenih z blestečimi obljubami ali poročenih po brezvestnih zločinah in odvedenih v tuje kraje... In slutila je usodo, ki jo čaka: trepetala je pred uro, ko pride kupec živega plena ter jo odvede v kak skrivni breg, kjer bo brez milosti izročena njegovi pohoti — ali morda celo vsem, vsem in vsakemu, kdor pride...

Torej je bilo vendar mogoče, da žive na svetu tako podli, propadli ljudje!

Najstrašnejše pa jo je morila zavest, da nima v sebi toliko moči, da bi se mu uprla; da bi zakričala na pomoč sredi ceste in opozorila nase ljudi. Vso silo ji je bil izsesal ta človek s svojim strašnim očesom, obdarjenim s tajinstveno oblastjo.

Ljubila ga vendar ni nikoli!

A drugi dan po tem, ko je prišel k Javornikovim na letovišče, jo je našel samo v hladnici na koncu vrta; čitala je. Von Schratena je prisedel in začel razgovor — kakor pač govore velikomestni gospodje z mladimi neizkušenimi deklicami. Med tem je začutila mahoma, kako srepo se upira vanjo njegov pro-

stavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

Toda plašila je ni toliko samotna kakor grozne misli, ki so jo obhajale in tkale v njeni glavi odurno sliko — obraz krute, nezaslišane resnice.

Zdaj se je spominjala vseh tistih neverjetnih povesti o deklicah, zamamljenih z blestečimi obljubami ali poročenih po brezvestnih zločinah in odvedenih v tuje kraje... In slutila je usodo, ki jo čaka: trepetala je pred uro, ko pride kupec živega plena ter jo odvede v kak skrivni breg, kjer bo brez milosti izročena njegovi pohoti — ali morda celo vsem, vsem in vsakemu, kdor pride...

Torej je bilo vendar mogoče, da žive na svetu tako podli, propadli ljudje!

Najstrašnejše pa jo je morila zavest, da nima v sebi toliko moči, da bi se mu uprla; da bi zakričala na pomoč sredi ceste in opozorila nase ljudi. Vso silo ji je bil izsesal ta človek s svojim strašnim očesom, obdarjenim s tajinstveno oblastjo.

Ljubila ga vendar ni nikoli!

A drugi dan po tem, ko je prišel k Javornikovim na letovišče, jo je našel samo v hladnici na koncu vrta; čitala je. Von Schratena je prisedel in začel razgovor — kakor pač govore velikomestni gospodje z mladimi neizkušenimi deklicami. Med tem je začutila mahoma, kako srepo se upira vanjo njegov pro-

stavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

Toda plašila je ni toliko samotna kakor grozne misli, ki so jo obhajale in tkale v njeni glavi odurno sliko — obraz krute, nezaslišane resnice.

Zdaj se je spominjala vseh tistih neverjetnih povesti o deklicah, zamamljenih z blestečimi obljubami ali poročenih po brezvestnih zločinah in odvedenih v tuje kraje... In slutila je usodo, ki jo čaka: trepetala je pred uro, ko pride kupec živega plena ter jo odvede v kak skrivni breg, kjer bo brez milosti izročena njegovi pohoti — ali morda celo vsem, vsem in vsakemu, kdor pride...

Torej je bilo vendar mogoče, da žive na svetu tako podli, propadli ljudje!

Najstrašnejše pa jo je morila zavest, da nima v sebi toliko moči, da bi se mu uprla; da bi zakričala na pomoč sredi ceste in opozorila nase ljudi. Vso silo ji je bil izsesal ta človek s svojim strašnim očesom, obdarjenim s tajinstveno oblastjo.

Ljubila ga vendar ni nikoli!

A drugi dan po tem, ko je prišel k Javornikovim na letovišče, jo je našel samo v hladnici na koncu vrta; čitala je. Von Schratena je prisedel in začel razgovor — kakor pač govore velikomestni gospodje z mladimi neizkušenimi deklicami. Med tem je začutila mahoma, kako srepo se upira vanjo njegov pro-

stavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

Toda plašila je ni toliko samotna kakor grozne misli, ki so jo obhajale in tkale v njeni glavi odurno sliko — obraz krute, nezaslišane resnice.

Zdaj se je spominjala vseh tistih neverjetnih povesti o deklicah, zamamljenih z blestečimi obljubami ali poročenih po brezvestnih zločinah in odvedenih v tuje kraje... In slutila je usodo, ki jo čaka: trepetala je pred uro, ko pride kupec živega plena ter jo odvede v kak skrivni breg, kjer bo brez milosti izročena njegovi pohoti — ali morda celo vsem, vsem in vsakemu, kdor pride...

Torej je bilo vendar mogoče, da žive na svetu tako podli, propadli ljudje!

Najstrašnejše pa jo je morila zavest, da nima v sebi toliko moči, da bi se mu uprla; da bi zakričala na pomoč sredi ceste in opozorila nase ljudi. Vso silo ji je bil izsesal ta človek s svojim strašnim očesom, obdarjenim s tajinstveno oblastjo.

Ljubila ga vendar ni nikoli!

A drugi dan po tem, ko je prišel k Javornikovim na letovišče, jo je našel samo v hladnici na koncu vrta; čitala je. Von Schratena je prisedel in začel razgovor — kakor pač govore velikomestni gospodje z mladimi neizkušenimi deklicami. Med tem je začutila mahoma, kako srepo se upira vanjo njegov pro-

stavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

Toda plašila je ni toliko samotna kakor grozne misli, ki so jo obhajale in tkale v njeni glavi odurno sliko — obraz krute, nezaslišane resnice.

Zdaj se je spominjala vseh tistih neverjetnih povesti o deklicah, zamamljenih z blestečimi obljubami ali poročenih po brezvestnih zločinah in odvedenih v tuje kraje... In slutila je usodo, ki jo čaka: trepetala je pred uro, ko pride kupec živega plena ter jo odvede v kak skrivni breg, kjer bo brez milosti izročena njegovi pohoti — ali morda celo vsem, vsem in vsakemu, kdor pride...

Torej je bilo vendar mogoče, da žive na svetu tako podli, propadli ljudje!

Najstrašnejše pa jo je morila zavest, da nima v sebi toliko moči, da bi se mu uprla; da bi zakričala na pomoč sredi ceste in opozorila nase ljudi. Vso silo ji je bil izsesal ta človek s svojim strašnim očesom, obdarjenim s tajinstveno oblastjo.

Ljubila ga vendar ni nikoli!

A drugi dan po tem, ko je prišel k Javornikovim na letovišče, jo je našel samo v hladnici na koncu vrta; čitala je. Von Schratena je prisedel in začel razgovor — kakor pač govore velikomestni gospodje z mladimi neizkušenimi deklicami. Med tem je začutila mahoma, kako srepo se upira vanjo njegov pro-

stavek s komaj dotaknjeno večerjo; Jerica je parkrat poziknila jesti, toda poleg čudnega okusa tuje jedi ji je branil strah, kakor da jo uklene zavžitje hrane do kraja in neresljivo v spone prokletega življenja, čigar nesrečno bližino je čutila od trenutka do trenutka razločneje.

Bila je tam pečena jagetina, sladčice in krožnik s cigaretami. Debela ženska s kuštravimi, črnimi lasmi in žoltim obrazom je bila prinesla jedi že dopolne. Zamomljala je nekaj v nerazumljivem jeziku in postavila pladenj na mizo.

Jerica je planila nehoti mimo ženske na temni hodnik; takrat pa jo je objelo dvojje mišičastih rok. Brkat dedec enako žoltega obraza jo je dvignil ter jo vrgel

na posteljo; furija se je zarežala s porogljivim glasom — ključ je zaškripal v vratih — in jetnica je bila zopet sama.

dirajoči pogled. Bilo je kakor neviden curek moči, prepajajoče dušo in misli; in nehoti je morala vzdržati ta pogled, iskati ga z lastnimi očmi ter mu nuditi odprto pot — vase, v globino svojega srca.

Zazdelo se ji je, da bi ta človek lahko storil z njo, kar bi hotel; ona se ne bi mogla, ne bi znala braniti...

"Prav rada se bova imela, gospodična," ji je dejal nazadnje. "Tako rada — vi niti ne veste! Ponoči in podnevi boste mislili name... Živeti vam ne bo brez mene... Ljubili me boste! da... že zdaj me ljubite..."

Kakor ukazi so zvenele njegove besede; podjarmile so njeno dušo in vse njeno bitje.

In vse, kar je mislila, kar je čutila, želela in poželela ji ni on narekoval tega?

(Dalje prihodnjič)

TOOK OFF 17 LBS OF UGLY FAT

NEEDED DOCTOR'S ADVICE

Mrs. Robert Hickey, Calif., writes: "My doctor said I was too fat to live. I lost 17 lbs. in 6 weeks. I was worth its weight in gold."

Mrs. Hickey paid no attention to the doctor's advice. She followed her doctor's advice. She lost 17 lbs. in 6 weeks. I was worth its weight in gold."

Get a Jar of Kruschen today! 4 weeks and costs but a few cents. Simply take half teaspoonful of hot water every morning after breakfast.

KC BAKING POWDER

Manufactured by KC Powder Specialists. Powder, under supervision of Expert Chemists. National Republic.

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use.

The extreme efficiency and dependability of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.